

Tilsvar 2 fra Khrono PFU-sak 164/17 Anki Gerhardsen mot Khrono

Khrono har lest klager Anki Gerhardsens tilsvar til NRK, VG og Khronos tilsvar på hennes klage der hun mener at disse mediene har brutt Vær varsom-plakatens §4.7 om identifisering.

Vi holder fortsatt fast på at Khrono ikke har brutt god presseskikk. Her er noen utfyllende kommentarer til Gerhardsens tilsvar:

Gerhardsen beklager

Først vil vi si at vi setter pris på at Anki Gerhardsen «beklager en litt for bastant formulering» overfor Khrono etter at hun i sin klage påpekte at *«samtlige medier her omtaler saken på en måte som lett gir leseren et inntrykk av at det er Langelands egne studenter som har mottatt krenkende meldinger. Det er det ikke, men man må lese lenge før det kommer fram. Dette mener jeg forsterker det kritikkverdige i disse medienes framferd»*.

Etter beklagelsen tar vi til følge at denne forsterkede kritikken ikke gjelder Khrono.

«Krenkende meldinger»

Gerhardsen bruker uttrykket «ikke krenkende meldinger» eller «ikke krenkende innhold» når hun omtaler meldingene som professor Nils Rune Langeland har sendt til de ulike kvinnene. Hun gjentar dette når det gjelder meldingene han sendte til sin student på Universitetet i Stavanger den dagen hun hadde eksamen i et av emnene han hadde undervist i.

«Disse meldingene kan ikke sies å ha et krenkende innhold», skriver Gerhardsen.

Både når det gjelder disse og andre meldinger kan jeg bare igjen vise til Likestillingsloven som definerer seksuell trakassering som *«uønsket seksuell oppmerksomhet som er plagsom for den oppmerksomheten rammer»*.

Det skal legges stor vekt på hvordan de som er utsatt for den uønskede seksuelle oppmerksomheten opplever dette, og ikke hvordan tidligere journalistlærere, spaltister – eller redaktører for den saks skyld – oppfatter innholdet.

Vi stiller oss derfor bak VGs presisering i deres første tilsvar når det gjelder krav – eller ikke krav – om alvorlighetsgrad i forholdet for å kunne identifisere.

For ordens skyld minner vi igjen om at det stilles krav til «aktelse og tillit» til statens ansatte, for eksempel professorer ved statlige universitet.

Lov om statsansatte sier bl.a. at statsansatte kan ilegges ordensstraff eller avskjediges hvis vedkommende: (...) ved utilbørlig adferd i eller utenfor tjenesten (vår fremheving) viser seg uverdig til sin stilling eller bryter ned den aktelsen eller tilliten som er nødvendig for stillingen eller tjenesten. (Statsansatteloven Kap.3 §25b og §26d).

Rektor-reaksjoner

Siden sist har Khrono publisert et intervju med rektor ved Universitetet i Stavanger, Marit Boyesen. Vi har også publisert NTNU-rektor Gunnar Bovims hilsningstale til nye studenter. Vi gjengir deler av innholdet for å vise eksempler på hvordan toppledere i academia selv reagerer på saken.

Boyesen understreker at personalsaken mot professor Langeland fortsatt ikke er avsluttet, men hun bekrefter at han er tatt av all undervisning av studenter i dette studieåret.

<https://khrono.no/campus/2017/08/onsker-kartleggeing-sextrakassering-i-akademia>

Hun uttalte blant annet også at Langeland-saken hadde vært en vekker for henne.

Uttalelsene hennes viser også at hun ikke legger stor vekt på om meldingene er sendt til studenter ved Universitetet i Stavanger eller andre:

— *Ikke bare en vekker på hvordan våre egne studenter har det, men hvordan studenter i hele sektoren kan ha det, sier hun. Og hun sa videre:*

— *Vi tar dette veldig alvorlig. Et universitet er bærer av viktige verdier som likeverd, toleranse, respekt og dannelse. Det er ekstra viktig at våre ansatte gir mening til disse verdiene. Og at verdiene blir synlige gjennom handling. Det er viktig at ansatte i universitets- og høyskolesektoren er seg bevisst sitt ansvar og sin makt. En lærer skal trå veldig varsomt.*

Bovim tok opp Langelandsaken i sin hilsningstale til sine nye studenter i år. Her er utdrag fra talen hans, gjengitt i Khrono. Også han uttaler seg slik at det viser at hvem som mottar upassende meldinger fra ansatte i akademia er underordnet saken

<https://khrono.no/debatt/bovim-pa-studiestart-vare-retningslinjer-mot-trakassering-er-ikke-bare-til-pynt>

«*Vi har også et ansvar for at debatten – både de uformelle samtalene, de faglige diskusjonene og det store offentlige ordskiftet – skjer med respekt.*

For det første: Det er lov å være uenig! Meningsulikhet er en ressurs. Men vi skal snakke til hverandre, og om hverandre, med respekt. Det er en så grunnleggende verdi at vi ikke legger den bort når vi setter oss ved tastaturet i seine nattetimer.

Denne sommeren har noen meldinger gjennom sosiale medier, med meget spesielt innhold, fått oppmerksomhet i mediene. Avsender har vært en av våre kolleger – ikke ved NTNU, men i akademia. Mottakerne har vært unge kvinner.

Jeg vil være veldig tydelig på dette: Uansett relasjon, uansett medium: Dette er ikke akseptabel kommunikasjon!

Ved NTNU har vi klare retningslinjer når det gjelder uakseptabel atferd. Som student eller ansatt skal du være beskyttet mot diskriminering, krenkelser og trakassering. Det gjelder kjønn, legning, livssyn, politisk ståsted eller andre forhold. På samme måte har du et ansvar for å ikke krenke andre.

Blant NTNUs grunnverdier er respektfull og omtenksum. De er ikke til pynt. De er kjøreregler vi skal navigere etter hver dag.»

«Svært vanskelig å like»

Til slutt vil jeg bemerke at jeg er forundret over at Gerhardsen mer enn antyder at vi har valgt å identifisere professor Langeland i saken fordi vi ikke liker ham.

«Det går ikke an å begrunne identifisering med at mannen generelt er svært vanskelig å like. Også drittsekker skal omfattes av pressens etiske regelverk», skriver Gerhardsen.

Jeg vil for ordens skyld understreke at verken redaktøren eller andre i Khronos redaksjon kjenner Nils Rune Langeland. Undertegnede har møtt ham en gang (i 2013) og intervjuet han på telefon to ganger (også i 2013).

Ikke i noen av disse situasjonene oppførte han seg på noen som helst måte som skulle tilsi at han var en «drittsekk» eller «svært vanskelig å like».

Undertegnede kjenner ikke, og har heller aldri møtt Anki Gerhardsen. Så her tillegger hun redaktøren – og redaksjonen – holdninger og et eventuelt motiv for identifisering, som vi ikke har.

Vi viser til vårt første tilsvare og opprettholder påstanden om at vi ikke har brutt god presseskikk i denne saken.

Oslo 01.09.17

Tove Lie, ansv. redaktør

PS: Helt til slutt – en faktaopplysning: Klager skriver at «det er mange tusen professorer i Norge». Korrekt tall på mannlige professorer i Norge er i overkant av 2000 (2016-tall). 100 av disse mannlige professorene befinner seg på Universitetet i Stavanger. Og 7 av dem jobber på samme institutt som professor Langeland. Av disse igjen er det 2 historieprofessorer – Langeland og en til.

Kilde: Database for høgre utdanning/NSD:

http://dbh.nsd.uib.no/statistikk/rapport.action?visningId=219&visKode=false&columns=arstall&index=2&formel=329!8!401&hier=insttype!9!instkode!9!fakkode!9!ufakkode!9!st_kode&sti=Universiteter¶m=arstall%3D2016!8!2015!8!2014!8!2013!8!2012!9!dep_id%3D1!9!insttype%3D11!9!st_kode%3D1013!8!1404